

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่ ..... ฉบับที่ ..... พ.ศ. ....

การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนกัณฑ์ารมณำเภอกัณฑ์ารมณำ จังหวัดศรีสะเกษ

พรชัย สุปิงคลัด

บทคัดย่อ

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์(1) เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล(2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยจำแนกตามสถานภาพ โดยจำแนกตามเพศ อายุ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 28 คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนกัณฑ์ารมณำ อำเภอกัณฑ์ารมณำ จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียนกัณฑ์ารมณำ อำเภอกัณฑ์ารมณำ จังหวัดศรีสะเกษ 6 ด้าน คือ (1) ด้านหลักนิติธรรม(2) ด้านหลักคุณธรรม (3) ด้านหลักความโปร่งใส (4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม(5) ด้านหลักความรับผิดชอบ (6) หลักความคุ้มค่า

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) และสถิติเชิงอ้างอิงที่ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยจำแนกตามลักษณะของตัวแปร โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t – test) การทดสอบค่าเอฟ (F – test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1.สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย โดยมี เพศชาย มากที่สุด รองลงมาได้แก่อายุ
- 2.การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนกัณฑ์ารมณำ อำเภอกัณฑ์ารมณำ จังหวัดศรีสะเกษ ครูผู้สอนโรงเรียนกัณฑ์ารมณำ มีความคิดเห็นโดย

ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อผู้บริหารในโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สพม.28 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีอายุการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อผู้บริหารในโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สพม.28 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างไร และเมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต สพม.28 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต สพม.28 จำแนกตามเพศ/อายุการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทนำ

ประเทศไทยได้มีมติโดยคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนพฤษภาคม 2542. ให้ใช้คำว่า “ระบบการบริหารและการจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือ ธรรมาภิบาล (Good Governance)” : ซึ่งเดิมเราเคยใช้ คำว่าธรรมรัฐ ประชาธิปไตย หรือธรรมรัฐแห่งชาติคำว่า Governance เป็นกระบวนการโดยการตัดสินใจ วิเคราะห์ได้ว่า Governance จะให้ความสำคัญกับองค์การที่มีรูปแบบ (Formal) และไม่มีรูปแบบ (Informal) คนที่อยู่ในองค์การเป็นผู้ตัดสินใจ และกระทำตามโครงสร้างและแนวทางที่ได้กำหนดไว้รัฐบาลเป็นผู้บริหารและจัดการประเทศ ฉะนั้นในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จะต้องออกมาจากนายกรัฐมนตรีพร้อมด้วยคณะรัฐมนตรีที่ดูแลกระทรวง และ ทบวงต่างๆหลักการของธรรมาภิบาล หรือ Good Governance ตามที่ UNESCAP กำหนดไว้มี 8 หลักการ คือ การมีส่วนร่วม การปฏิบัติตามกฎหมาย ความ

โปร่งใส ความรับผิดชอบ ความสอดคล้อง ความเสมอภาค การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการมีเหตุผล

การมีส่วนร่วม (Participatory) การมีส่วนร่วมของสมาชิกทั้งชายหญิงคือการตัดสินใจที่สำคัญในสังคมและสร้างความสามัคคีให้เกิดกับประชาชน การมีส่วนร่วมสามารถทำได้โดยอิสระไม่มีการบังคับ สมาชิกเต็มใจให้ความร่วมมือด้วยตนเอง หรือมีส่วนร่วมผ่านหน่วยงาน สถาบันหรือผู้แทนตามระบอบประชาธิปไตย

การปฏิบัติตามกฎ (Rule of Law) ธรรมเนียมปฏิบัติต้องการความถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ลำเอียง มีการปฏิบัติอย่างเสมอภาค และเป็นธรรมกับประชาชนโดยเท่าเทียมกันทุกคนในสังคมอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายเดียวกัน

ความโปร่งใส (Transparency) ความโปร่งใสเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาสิ่งนี้ช่วยแก้ปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันได้ทั้งในภาครัฐและเอกชน สื่อจะเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการตรวจสอบและรายงานผลงานดำเนินงาน โดยการนำเสนอข่าวสารที่ถูกต้องให้แก่สังคมได้รับทราบ

ความรับผิดชอบ (Responsiveness) ความรับผิดชอบเป็นการพยายามให้คนทุกฝ่ายทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน กล้าที่จะคิด กล้าที่จะตัดสินใจและรับผิดชอบต่อผลการคิดและการตัดสินใจนั้นๆ

ความสอดคล้อง (Consensus Oriented) ความสอดคล้องต้องกันเป็นการกำหนดและสรุปความต้องการของคนในสังคม ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยพยายามหาจุดสนใจร่วมกันและความต้องการที่สอดคล้องต้องกันของสังคมมาเป็นข้อปฏิบัติเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในสังคม การจะพัฒนาสังคมได้ ต้องทราบความต้องการที่สอดคล้องต้องกันของสังคมนั้นๆ ด้วยวิธีการเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ ก่อน

ความเสมอภาค (Equity and Inclusiveness) ความเสมอภาคเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับจากรัฐบาล ทั้งการบริการด้านสวัสดิการตลอดจนสาธารณูปโภคด้านอื่นๆ

หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Effectiveness and Efficiency) เป็นวิธีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยการผลิตและจำหน่ายเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุนหรือการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อมวลมนุษยชาติ โดยมีการพัฒนากระบวนการเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

การมีเหตุผล (Accountability) การมีเหตุผลเป็นความต้องการในทุกสังคม ประชาชนทุกคน ต้องตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการกระทำของตนด้วยผลที่ สมเหตุสมผล การมีเหตุผลไม่สามารถกระทำได้อำปราศจากการปฏิบัติตามกฎหมาย ความโปร่งใส และตรวจสอบได้

พอจะกล่าวสรุปได้ว่า ธรรมาภิบาล (Good Governance) แม้จะดีเลิศสักเพียงใด ก็ตาม แต่ก็ยากที่จะกระทำให้สำเร็จให้ครบทุกหลักการ ฉะนั้นก่อนที่จะมาให้ ความสนใจการพัฒนาด้านการบริหารและการจัดการนั้น ควรให้ความสำคัญกับการศึกษา ก่อนเป็นอันดับแรก เพราะว่าการศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ก่อนที่จะนำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ การพัฒนางานใด ๆ ต้องพัฒนาที่ อุดมการณ์ของคนให้ไปสู่จุดมุ่งหมายที่แท้จริง

หลักธรรมาภิบาลกับการศึกษา(Good Governance) การกระจายอำนาจการมี ส่วนร่วม ทางการศึกษา นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ในการปฏิรูปการศึกษาตาม เจตนารมณ์แห่ง พ.ร.บ.การศึกษาฯ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545เพราะ จะช่วยให้มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษา และบริหารจัดการ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ อาทิการสร้างหลักสูตรอันเหมาะสมของ ท้องถิ่นที่ทันสมัย ทัน โลก ผสมผสานกับภูมิปัญญาของท้องถิ่น สอดคล้องกับความ ต้องการของผู้เรียนและชุมชน ทำให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่าย ทรัพยากร ในด้านต่างๆ อาทิ ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ เพราะทุกภาคส่วนร่วมพัฒนาโดยเข้ามามีส่วนร่วม ในความรับผิดชอบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ผลจากการเข้ามามีส่วนร่วม ในการติดตามตรวจสอบ มีผลทำให้การจัดการศึกษาในท้องถิ่นดีขึ้น สอดคล้องกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม ที่ดี พ.ศ.2542 ไว้ใน ข้อ 4 หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ที่ระบุไว้ใน ข้อย่อย 4.2 ว่าในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ควรจัดหรือส่งเสริมให้ สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลัก คุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความ คู่คุณค่าคู่ทุน โดยเฉพาะหลักการมีส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้ง ความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรือ อื่นๆ

และข้อ 6 แนวทางปฏิบัติในข้อย่อย 6.3 เร่งรัดให้เกิดการปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงในการบริหารภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูประบบราชการ และการปฏิรูปการศึกษาสำเร็จ กลอน โปธิ์ (มปป.) “หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารโรงเรียน”

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาความเป็นมาและความสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งหนึ่งได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างทางสังคมให้แข็งแกร่งนั้นคือการพัฒนาการศึกษาให้ประชาชนอย่างทั่วถึง จึงได้ริเริ่มจัดให้มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เริ่มมาจากโครงการนำร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2533 เพื่อทดลองจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีตามหลักรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งกำหนดให้มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี บังคับ 9 ปี สำหรับสำหรับเด็กไทยทุกคนซึ่งมีอายุย่างเข้าสู่ปีที่ 7 จนถึงอายุย่างเข้าปีที่ 16 อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจัดการศึกษาอยู่ด้วยกันถึง 3 ระดับ คือระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารการศึกษาถึง 3 ระดับในสถานที่เดียวกัน รวมทั้งการบริหารงานทั้ง 4 งานของโรงเรียน

ปัญหาการบริหารการศึกษาที่สำคัญคือ มีการร้องเรียนกล่าวหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหลายประการ เช่น การเลื่อนขึ้นเงินเดือนการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลอย่างไม่เป็นธรรม การสร้างเอกสารถ่มแกลิ่งข้าราชการครู มีพฤติกรรมชอบขบถจาดและใช้เงินของสถานศึกษาไม่ถูกต้องตามระเบียบของราชการ และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหลายประการ โดยได้มีการร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและหน่วยงานต่างๆ เป็นจำนวนมาก 3 แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารการศึกษาอย่างโปร่งใสมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) โดยได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ซึ่งในยุทธศาสตร์ ข้อที่ 5 เป็นเรื่องของการบริหารการจัดการประเทศ ได้กำหนดไว้ว่า ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการมุ่งเน้นสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตย และธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตในสังคมไทยพระสุริยศักดิ์ (2554) “การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี”

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลโดยจำแนกตามสถานภาพ

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ครูในโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์ มีความคิดเห็นต่างกัน สถานะภาพต่างกัน อายุต่างกัน เพศต่างกัน

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัย คือ ครูผู้สอนใน โรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์ อำเภอ กัณฑ์ธรรมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยสุ่มในแต่ละหมวดรายวิชา จำนวนหมวดละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 100 คน โคนใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน

4.2 ตัวแปรต้น ครูในโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์ (เพศ อายุ) ตัวแปรตาม การบริการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึงการดำเนินการจัดการศึกษาโดยอาศัยหลักคุณธรรมและจริยธรรมเป็นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์ อำเภอ กัณฑ์ธรรมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ

5.2 ครู หมายถึง ผู้สอนนักเรียนในโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณ์

5.3 ด้านหลักนิติธรรม หมายถึงผู้บริหารนำหลักความยุติธรรม ความเสมอภาค ยึดถือมติของส่วนรวมมาเป็นระเบียบปฏิบัติและเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน

5.4 ด้านหลักคุณธรรม หมายถึง ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละอดทน อดกลั้นยิ้มแย้มแจ่มใส

5.5 ด้านหลักความโปร่งใส หมายถึง ผู้บริหารมีความซื่อตรง น่าเชื่อถือยอมรับ ผลการประเมิน มีความโปร่งใสตรวจสอบได้

5.6 ด้านหลักการมีส่วนร่วม หมายถึงผู้บริหารสร้างความสามัคคีทำงานเป็นทีม ยอมรับฟังความคิดเห็น ร่วมมือกันจัดการศึกษาร่วมวางแผนพัฒนาและร่วม ประเมินผล

5.7 ด้านหลักความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้บริหารมีการปฏิบัติหน้าที่ทำงานอย่าง มุ่งมั่นแก้ไขปัญหา พร้อมรับการตรวจสอบ เพื่อประโยชน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ

5.8 หลักความคุ้มค่า หมายถึง ผู้บริหารปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงในใช้งบประมาณซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า อนุรักษ์ให้มีความประหยัด มอบ ภาระงานตามความรู้ความสามารถและคุณแลทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียนอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ การทำงาน

4.ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัย คือ ครูผู้สอนใน โรงเรียนกันทรารมณ์ อำเภอกันทรารมณ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยสุ่มในแต่ละหมวดรายวิชา จำนวนหมวดละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 100 คน โคนใช้ตารางเครชีและมอร์แกน

ตัวแปรต้น ครูในโรงเรียนกันทรารมณ์(เพศ อายุ) ตัวแปรตาม การบริการ ศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิง

เนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะ (คำถามปลายเปิด)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนก้นถرارมณั อำเภอกันถرارมณั จังหวัดศรีสะเกษ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การหาค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนก้นถرارมณั อำเภอกันถرارมณั จังหวัดศรีสะเกษ จำนวนเพศ โดยใช้ t – test

4. เปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนก้นถرارมณั อำเภอกันถرارมณั จังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Posthoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย โดยมี มากที่สุด รองลงมาได้แก่อายุ

2. การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนก้นถرارมณั อำเภอกันถرارมณั จังหวัดศรีสะเกษ ครูผู้สอน โรงเรียนก้นถرارมณั มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อผู้บริหารในโรงเรียนก้นถرارมณั สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สพม.28 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่ออายุการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อผู้บริหารในโรงเรียนกันทรารมณีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสพม.28 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างไร และเมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1.การแสดงความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีการต้องการในการพัฒนาการสอนระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสุธิศักดิ์ สุภกิจใจ (2555) “การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดกาญจนบุรี” การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวน

และเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอลำดวน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูจำนวน ๑๖๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-Way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติงาน โดยไม่ยึดพวกพ้อง ผู้บริหารตัดสินใจตามมติที่ประชุมเป็นหลัก และผู้บริหารบริหารงานเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

ด้านที่ 2 ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมและรายข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงว่าครูมีความคิดเห็นต่อหลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารเสียสละ และอุทิศตนเพื่อโรงเรียนผู้บริหารมีค่านิยมที่ดีงามในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารควบคุมอารมณ์โกรธได้

ด้านที่ 3 ด้านหลักความโปร่งใส แสดงว่าครูมีความคิดเห็นต่อหลักความโปร่งใสโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นผู้นำเชื่อถือผู้บริหารยอมรับผลการประเมินตนเองและผู้บริหารจัดให้มีการเผยแพร่การดำเนินงานของผู้บริหาร

ด้านที่ 4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม แสดงว่าครูมีความคิดเห็นต่อหลักการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของครูและผู้เกี่ยวข้องและผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของโรงเรียน

ด้านที่ 5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูมีความคิดเห็นต่อหลักความรับผิดชอบโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ผู้บริหารสามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นได้โดยไม่มีผลกระทบต่อการทำงานผู้บริหารมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือครูที่ประสบปัญหาต่างๆและผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามกฎระเบียบที่วางไว้อย่างยุติธรรม

ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า แสดงว่าครูมีความคิดเห็นต่อหลักความคุ้มค่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ผู้บริหารน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนผู้บริหารใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าต่อภาระงานที่มอบหมายและผู้บริหารตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนอย่างคุ้มค่า

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนใน โรงเรียนกันทรารมณีสที่มีต่อการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลจำแนกตาม เพศ อายุ พบว่า โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างไรอาจสืบเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่ว่าเพศ

หรืออายุต่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญฤทธิ์ เกตุจางค์ (2550) “การนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษากรณีเทศบาลนครนนทบุรี” ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยศึกษาเฉพาะกรณีการบริหารงานของเทศบาลนครนนทบุรีซึ่งศึกษามุ่งเน้นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรเป็นเป้าหมายหลัก ดังนั้น การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะมีขอบเขตการนำเสนอในสี่ประเด็นคือ ประเด็นแรกเป็นการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ประเด็นที่สองคือการศึกษาข้อมูลหน่วยงาน ประเด็นที่สามคือ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและประเด็นที่เป็นส่วนที่กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาการศึกษาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวคิดการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์
2. แนวคิดหลักธรรมาภิบาล
3. แนวคิดการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญ
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจและความพอใจในงานของผลงาน
5. การบริหารงานของเทศบาลนครนนทบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการศึกษา

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์หมายถึงการบริหาร โดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนผลงานให้ออกมาเป็นรูปธรรม ซึ่งผลการประเมินนี้จะนำมาใช้ ในการตอบ คำถามถึงความคุ้มค่าในการทำงานใช้แสดงผลงานต่อสาธารณะและเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ., 2545, หน้า 25 - 30) ในอดีตการบริหารงานของรัฐจะเน้นที่การบริหารปัจจัยนำเข้า (input) ซึ่งใดแก่ทรัพยากรต่างๆ ที่รัฐจะนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน คือ เงิน คน วัสดุครุภัณฑ์ ต่างๆ โดยเน้นการทำงานตามกฎ ระเบียบ และความถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐาน แต่การบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์จะเน้นที่ผลลัพธ์ (outcomes) ของงาน โดยจะให้ความสำคัญที่การกำหนดพันธกิจและผลลัพธ์ 7 ที่ต้องการของทุกโครงการในองค์กรนั้นให้สอดคล้องกันไปในทางเดียวกับการกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการกำหนดตัวชี้วัดผลการทำงานหลัก (Key Performance Indicator -

KPI) ใว้อย่างชัดเจนเป็นที่เข้าใจของทุกคนในองค์ การ การวัดความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวชี้วัดดังกล่าวการยืดหยุ่นในการบริหารและสนับสนุนทรัพยากรแก่ผู้บริหารระดับล่างอย่างเหมาะสม การประเมินผลการปฏิบัติงานและให้คำตอบแทนตามผลงาน ตลอดจนถึงการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และตรงตามความต้องการของลูกค้าคือประชาชน ปัจจัยหลักพื้นฐานที่ทำให้ การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ประสบความสำเร็จ คือการมีระบบข้อมูลที่เที่ยงตรงเชื่อถือไม่ว่าจะเป็นระบบข้อมูลตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบความคืบหน้าของการปฏิบัติงานหรือระบบการเงินและที่สามารถให้ข้อมูลแยกรายโครงการ เพื่อให้ทราบต้นทุนค่าใช้จ่ายในแต่ละงาน การได้รับข้อมูลที่ถูกต้องจะช่วยให้ผู้บริหารทุกระดับตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

3.ผลจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนกัณฑ์ธรรมณัที่มิต่อการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลจำแนกตาม เพศ อายุ พบว่า โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เพราะเพราะผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างไรอาจสืบเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่ว่าเพศหญิงหรือเพศชายต่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางรินทร์ดี พิทักษ์ (2553) “พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของบริหารในทัศนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม ระดับความคิดเห็น และเปรียบเทียบพฤติกรรม การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในทัศนะของครูตามตัวแปรเพศและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดสงขลา ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t - test) การทดสอบเอฟ (F - test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยสถิติเชฟเฟ ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นว่าผู้บริหาร

มีพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับ
ค่อนข้างน้อย

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ในความคิดเห็น
ของครูพบว่า

2.1 ครูเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหาร
สถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความคิดเห็นว่าพฤติกรรม การ
บริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและตามหลักนิติธรรม หลัก
คุณธรรม หลักการมีส่วนร่วมและหลักความรับผิดชอบสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาสูง
กว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (4)

2.3 ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลาที่มี
ประสบการณ์ 1 -5 ปี 6 -10 ปีและมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติ
กรรมการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและราย
ด้านแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .01

รัชชัย นิลประดับ และคณะ (2557) “การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ
กรุงเทพมหานคร” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหาร
สถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้าน
คุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ และด้านความ
คุ้มค่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 312 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มี
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อย
ละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียวและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการหาเซฟเฟ้
(Scheffe’)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรนำผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนการปฏิบัติงาน พัฒนาการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนให้สอดคล้องรับกับแนวคิดการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประเมินผลงานของผู้บริหารและโรงเรียน

บรรณานุกรม

กัญญ์วรา เครื่องพาที. (2556). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จิตภา เพียรเจริญ. (2555). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการจัดการศึกษา, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

นุชรี เอี่ยมไผ่. (2557). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
โรงเรียนสำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

บุญนาค ทับทิมไทย. 2557. การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร
กับการพัฒนาวิชาชีพของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตราชเทวี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปทุมมา อยู่ชมญาติ. 2556. พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่
จัด การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การ
บริหารการศึกษาพิเศษ), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อ
เสริมกรุงเทพ.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา:
ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

วิณัฐพัชร์ โพธิ์เพชร. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสยาม.

วิราวัลย์ ศรีกระท่อม. (2555). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนใน
การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การ
บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุพชาติ ชุ่มชื่น. (2553). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี. สารนิพนธ์
สาขาวิชาการจัดการศึกษา, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

สำนักงานทดสอบการศึกษา. (2552). รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานทดสอบการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2550).
มาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: จุด
ทอง.

อุษา ชูชาติ. (2558). วารสารวิจัยทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. ค้น
เมื่อ 20 เมษายน 2559, จาก [www.onec.go.th/onec_backoffice/uploads
/Book/1417-file.pdf](http://www.onec.go.th/onec_backoffice/uploads/Book/1417-file.pdf)